

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De discuſsione orationis. Cap. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

quem interpellabat illa vidua quotidie, vt audiret eam: & cessit tadio, qui non flectebatur misericordia: & ait sibi index nequam: Si nec Deum timeo, nec hominem reuefcor, vel propter tadium quod mihi quotidie facit hac vidua, audiam causam eius, & vindicabo eam. Et ait Dominus: si index nequam hoc fecit, pater vester non vindicabit electos suos, qui ad eum clamant die ac nocte: Ita dico vobis, faciet iudicium eorum cito. Ergo non deficiamus in oratione. Ille quod concessurus est, & si differt, non aufert. Securi de pollicitatione ipsius, non deficiamus orando, & hoc ex beneficio ipsius est. Propterea dixit: Benedictus Deus meus, qui non amouit deprecationem meam, & misericordiam suam à me. Cum videris non à te amotam deprecationem tuam, securus esto quia non est à te amota misericordia eius. Si ergo, vt ex sententia tanti patris constat, ex oratione tua quodam modo erga te diuina misericordia dependet, pro nulla occupatione, pro nulla causa debes eam omittere, nec ab assidua Domini interpellatione cessare, si convenienti tempore non manducafti, postea manducas: si convenienti tempore non dormisti; postea cum primùm potes, cubas, quiescis, & dormis, quia hæc tam necessaria sunt, vt sine illis vita diu durare non possit. Et orationibus est anima, somnus est mentis, qua calorem spiritus imminutum, renouat, virésque refumit: nunquam ergo neque in domo, nec in villa neque in itinere omittenda est, sed si consueto tempore fieri non potuit, saltem alia diei hora est omnimodis acceptanda.

Cum signum ad orationem datur, non tunc ad locum orationis vadas, sed prius vade, signum præueni, & in eo loco cymbalum vocans te ad orationem expecta. Hoc sanè vt tempus orationi destinatum, integrum illi concedas, & nec momentum si fieri possit, ab eo subtrahas. Audiui ego à sene quodam nostro integerrimæ vitæ, magnæ veritatis, probatissimæque virtutis, se in duobus collegiis nostris adolescentem habitasse, in quorum altero literis studuit, in altero verò iam factus magister, docuit, in quibus tanta erat orationis cura, vt si quis signum ad orationem in atrio, in orto, in transitu, aut in quavis alia parte domus audiret, ibi ceu lapis fixus permaneret, ibique oraret, donec iterum signo dato horam iam esse finiendi orationem, aduerteret. O consuetudo laudabilis, & dignissima (nisi in aliquo loco singularitatem oleret) ab omnibus imitari, quæ magnum in illis primis fratribus studium orandi, & ad Deum accurrendi feruorem ostendit. Tu vt in loco accommodato ores, vbi nec frigidus aër, nec pluuia, nec aliquid aliud inquietet, ante signum datum, in Ecclesia, aut in oratorio, aut in loco cellæ te ipsum constitue, vt te nec minima particula bonæ diei, id est, temporis orationis prætereat. Cum primùm signum ad orationem datur, iam Christus adest suos iustos auditurus, vide tu si æquum est, vt Dominus ipse te expectet, aut potius vt tu seruus vilissimus, quasi ipsum præuenias, & eum humiliter ac patienter expectes? Elias, religiosorum typus, Domini visione, & alloquio fruiturus, se prius in spelunca collocauit, & aliquo tempore expectauit, vt Dominum transeuntem videret. Audito namque quia Dominus esset iuxta specum transiturus [operuit vulgum suum pallio, & egressus stetit in ostio spelunçæ] vbi sibilum auræ tenuis, & in eo vocem Domini sibi loquentis audiret. Docet ille te vt reuerentia & desiderio Dei motus, illico ad locum orationis aduenias, præsto sis, & quasi Dominum ad eundem locum accessurum præuenias. Nec quisquam vetare

potest, vt ad hunc sensum illud trahamus, quod dixit Dominus, Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando reuertatur à nuptiis. Vt sicut ministri qui dominum suum citissimè venturum expectant, non in conclauis manent, sed prope ianuam, vt ibi eum lætanter excipiant; ita & tu in loco orationis ante signum positus, quasi ad ianuam astes, & Domini pullantis aduentum lætus expectes. Et nescio an hoc possis ex discipulis Domini Saluatoris addiscere; qui abierunt in Galilæam in montem, vbi constituerat illis Iesus. Primò illi abierunt, quàm Iesus veniret, vt illum accedentem adorarent. O situ horam orationis ex ferore & amore præuertes, & quàm lætus Dominus ad tua desideria complenda testinaret!

In ipso autem orationis tempore, vnus dumtaxat te monebo, te apud Dominum duos conuiuias habere valde diuersos, quibus debes congrua alimenta ministrare. Conuiuias isti sunt intellectus tuus & affectus tuus. Intellectus, meditationibus, colloquiis, & quieto ac simplici aspectu Dei pascitur: affectus, desiderijs sanctis propolitis, internis virtutum omnium actibus, & amore saginatur. Illi pauca sufficiunt; iste, postquam multum desiderauit, multum diligit, multus propositis, & virtutum actibus se refecit, vix saturus inuenitur. Ita ergo conuiuium orationis moderare, vt intellectui pauca apponas, qui sæpe nec considerationibus eger, sed simplici quodam intuitu Domini contentus est: affectui verò, qui ad salutem animæ voracior est, multa ac varia feracula subministras. Aut si maui, cogita Dominum esse conuiuiam tuam, cui debes offerre cibos, quibus libenter vescitur, vt benedictus tibi anima sua. Hi autem cibi non tam sunt considerationes intellectus, quàm voluntatis affectus. Vnde in Prouerbijs dicit: Præbe, fili, cor tuum mihi, & oculi tui vias meas custodiant. Quare primo loco cor petit, & postea oculorum functionem deposcit, cum mentis oculi gressus cordis natura præcedant: An quia affectus cordis in hoc negotio præstantior est? & quia omnis consideratio ad cordis motus affectusque dirigitur? Errares ergo, si totam illam horam, aut maiorem partem in considerationibus intellectus occupares, & voluntatem ieiunam vacuamque relinqueres. Præbe Domino in tempore illo intellectum tuum, dum eum moderatè, & ad excitandum affectum, in pia meditatione occupas. Sed præbe largiùs & profusiùs Domino cor tuum, dum illud pijs affectibus satias. Procul abscedat distractio, tepiditas omnis abeat, & somnolentia discedat. Ascendat mens ad cœlestia, intellectus sponsum vocet, sed affectus trahat, alliciat, & amplectetur, vt ex castissimo eius amplexu fecundata mens suo tempore filium perfectionis pariat, & te in populo Domini, à maledictione sterilitatis liberatum, benedictum atque honore dignum efficiat.

De discussione Orationis.

CAPVT IV.

Hoc tempus orationis tanti momenti est ad mores nostros perficiendos, & vitam spiritualem agendam, vt statim, præsertim à tyronibus discutendum, & examinandum sit, non tam vt de erratis doleant (quamuis hic sit vnus discussionis fructus) quàm vt meditando artem atque ordinem discant. Ideoque tyronibus statim post orationem tempus ad hanc discussionem concedimus, & modum se examinandi præ-

scribi

Psal. 65.
20.Lucæ 11.
36.Matth. 28.
16.Prou. 13.
26.2. Reg. 19
13.

Ricard. de
securit.
conscientia
c. 26.

scribimus, quod tamen tempus ex præscripto veteranis assignatum non est, quia cum hac discussione egent, extra generale examen (de quo postea) secundum patris spiritualis iudicium, ipsi scient aliquam breuem moram ad illam faciendam suffurari. Peracta ergo oratione, orationem examina, & modum huius discussionis, ex Ricardo Victorino eam expressè docente poteris intelligere. Sed si per Danielem, inquit, deuotionem oportet intelligere, fortè hoc erit Danielem intra semetipsum cogitare: deuotionem nostram semetipsum discutere, semetipsum examinare, quam seruens, quam frequens, quam simplex sit, apud semetipsum inquirere. Apud semetipsum cogitat, cum studij & exercitij sui qualitatem, modum, & intentionem pensat. Cogitat apud semetipsum, dum diligenter inquirat, si hoc ipsum quod bene intendit, non de suis viribus, sed de sola pietate Domini præsumit. Si nondum intellexisti, adhuc clariùs accipe. Cogita an te ad orationem præparaueris, materiam que meditantem præuenieris, & affectum ex meditatione eliciendum præuideris. An dato orandi signo statim inciperis, aut saltem sine ulla mora ad locum destinatum accurreris. An distractus, an vero spiritu collectus astiteris. An dormitureris aliquantulum, an vigil & erectus steteris. Cogita quid steteris meditatus, an intellectui plus nimio habenas discurrendi laxaueris: an paruam affectum, an moderatum an ardentem habueris; an tepide, an verò instanter postulareris, an cum debita reuerentia aut potius minus reuerens & humilis apud Dominum fueris; an sine causa infirmitatis aut imbecillitatis sufficiente stans, aut sedens, & non genuflexus steteris, & denique an alium defectum curiositatis, diffidentia, pusillanimitatis, præposteræ intentionis, aut similibus admitteris. Si te minime defecisse deprehenderit, Dei beneficium agnosce, & pro eo gratias age, simul & quo modo alia die tibi sit procedendum, addisce. Si verò in aliquo defecisti, non tantum doleas, sed & culpæ causas inquiras, ut post modum culpam vitare, & quo modo tibi sit defectus emendandus, & rectè procedendum, agnoscas. Hæc est tota huius discussionis ratio, qua paulatim, aspirante Dei gratia, sine defectibus Domino astare, & cum ingenti fructu meditari, & orare affuefcimus.

De officio diuino.

CAPVT V.

INITA oratione, Sacerdotes Primam dicimus, & suis temporibus alias canonicas Horas tum diurnas tum nocturnas recitamus; quare de toto diuino officio dicendum est nunc, ne eadem sæpius reperantur. Horæ canonicæ officium Sacerdotum sunt, & vocantur, ut ipso nomine ad magnam curam ac diligentiam eis adhibendam impellatis. Vnusquisque enim, nisi planè insipiens sit, & excors, suum officium strenuè ac diligenter exequitur, & quo magis necessarium & sublimius est eo diligentius exequitur, & si in hoc deficiat, tanquam malus minister ac infidelis, ob suam incuriam locordiamque damnatur. Nullum autem est munus in Ecclesia (nam & officium sacrificium continet) quod aut necessitate, aut dignitate hoc Sacerdotum officium superet, aut ei merito se coarquet. Horis enim ut decet persolutis Deum placamus, ad misericordiam flectimus, Angelorum munus usurpamus, cælestem patriam lætitia perfun-

Adimus, demones colibemus. Iureque optimo, inquit Bernardus: Si autem cum Apostolo psallas spiritu, psallas & mète, cognosces & tu de illius venit te sermônis, quem dixit Iesus: Verba, quæ loquutus sum vobis, spiritus & vita sunt. Et ite quem legimus, dicente Sapientia: Spiritus meus super mel dulcis. Sic delectabitur in crassitudine anima tua. Sic holocaustum tuum pingue fiet. Sic placebis Regem, sic placebis Principibus, sic denique totam tibi curiam beneuolam reddes, & odorati odorem suauitatis in celestibus de te quoque dicent: Quæ est illa, quæ ascendit per desertum, sicut virgula fumii ex aromatibus myrrhæ, & thuris, & vniuersi pulueris pigmentarij. Si Horas persoluere officium tuum est, & tantæ dignitatis, ac vilitatis officium, vide quanta diligentia, quanto conatu debeas illi intendere, & vniuersis reuerentiæ ac deuotionis impedimentis ob-

Bistere. Quamlibet igitur Horam congruo tempore secundum Ecclesiæ consuetudinem recitabis, aut saltem ei, quantum fieri possit, iuxta morem virorū spiritualium, inter quos vitis, te accõmodabis. Omnia tempus habent, & quælibet officij Hora suum tempus requirit, in quo à Domino tanquam debitū obsequium exigitur. Si autem domini temporales agrè fecerit, quod eorum serui celeriter, & suis temporibus imperata obsequia non offerant; quanto meliori iure vniuersorum Dominus irascetur, si seruus eius ad munus orandi consecratus, & huius causa cura temporalium vacuus, horam debitam orandi prætereat, & importuno tempore sua ministeria exhibeat. Ridiculum est & valde præposterum, si hora surgendi è lecto te ad cubandum nudares, & hora cubandi & quiescendi, ad laborandum indueres, & vestibus amicis, si velles etiam diebus dormire, & noctibus in foro & in curia negotia tractare. Sed non minus præposterum est, quod aliquando non sine pudore cõpexi, matutinas Horas, hora ferè prandij recitare, & Primam aut Tertiam ad Solis abscessum incipere. Terreat te, ne diuinum officium more istorū tepidorum & negligentium à contuentibus horis extrahas: terribile exemplum, quod nõ meis, sed Petri Damiani verbis subiicio: Clericus, inquit, Colonienfis Ecclesiæ vadum fluminis transibat, & ecce Beatus Seuerinus eiusdem Ecclesiæ nuper Episcopus equi eius habenas apprehendit, cumque retinens sibi. Cumque ille in stuporem versus, & grauiter admiratus, cur illic tam clarus & tam celebris famæ vir moraretur, inquireret: Da mihi, ait, manum tuam, & quæ circa me sunt, non auditu disce, sed tactu. Cumque datam manum fluctibus Episcopus impressisset, tantus eam ardor absorbit, ut vndique carnes eius resolutæ diffuerent, & ossa nuda vix harentibus articulis remanerent. Ad quem clericus, Cum nomen, inquit, tuum in tanta benedictione sit apud nos, & fama tua consonis totius Ecclesiæ præconijs celebretur, cur te pestilens hæc vorago constringit, tanroque (proh dolor) incendio cruciaris? Ad quem sanctus Episcopus: Nihil, ait, aliud in me remansit vltione plectendum præter hoc tantum: quia dum in aula regia constitutus, imperialibus me consilijs vehementer implicui, canonicæ synaxis officia per distincta horarum spatia non persolui. Manè quippe simul omnia coarctans, tota die negotijs ingruentibus securæ libertate vacabam. Ob hanc itaque negligentiam Horarum, ardoris huius fero supplicium. Hec ille. Et ego hortor, moneoque te, ut non solum congruis temporibus recites, sed cuique etiam Horæ temporis spatium conueniens, & minime angustum assignes, ne ob temporis breuitatem festinare compellaris. Nec

Bern. ser.
7. in Cõf.

Ecol. 24.
n. 27.
Isa. 55. n.
2.
Psal. 19.
n. 4.
Cant. 3.
n. 6.

Ecol. 3. n.
1.

P. Dam.
li. de Mi-
raculis.